

גיטין נ

עניין: אברם חוזאה

גמ' ברכות יג.

בר קפרא ° כל הקורא לאברהם אברם עובר בעשה שנאמר י'והיה שמך אברהם רבי אליעזר אומר עובר בלאו שנאמר י'ולא יקרא עוד [את] שמך אברם אלא מעתה הקורא

מהר"ץ חיות

והתני אברם חוזאה אין נפרעין. נ"ב ראיתי בקדר הדורות ערך אברם שכ' חילולי דמסתפינה אמינה ש"ל חזימי חוזאה עכ"ל. ולא נתן טעם לדבר מדוע נריכים להחליף הגי'. וחילוי היה קשה לו. אחרי שאמרו חז"ל ספ"ק דברכות כל הקורא לאברהם אברם עובר בעשה ובל"ת. ועי' בספר בית שמואל שמות אנשים אות אל"ף דזומנינו כל שם אברם נקרא על שם אברהם חזינו. ומפ"י כותבין בגט אברהם מלא בזה"א. כמ"ש לא יקרא שמך אברם. אולם בכל זאת קיים שם הרש"ל חס יש קבלה שאיש זה נקרא שמו אברם ולא אברהם מפני חיזה סיבה. אזי כותבין גם היום שם אברם ע"ש. וחילוי גם באברם חוזאה זה היה חיזה סיבה לקריאת שמו אברם בדוקא.

ושלחם להם ע"י חמא בר אבא ע"ש: ודע אע"ג דאמרו צבראשית רבה ס"פ ל"ז על קרא צימיו נפלגה הארץ. ר' יוסי ורשב"ג ר"י אומר ראשונים שידעו יחוסיהם היו מויליין שם לשם המאורע. אבל אנו מויליין לשם אבותינו. ורשב"ג אומר דראשונים שהיו משמשים צרוה"ק היו מויליין שם לשם המאורע. ועכשיו שאין משמשי צרוה"ק אנו מויליין לשם אבותינו ע"ש. בכל זאת לא מלינו בזמן התנאים והאמוראים שהיו נקראים על שם אבותינו. ג' ואשר דוד ושלמה. ובלא ספק דרק מקרה קרה שלא היו חכמים בזמניהם שיהיו נקראים בשם זה. או שלא היה לחז"ל לספר מאנשי זמנם אשר היה שם כן. כמו שמלינו (קדושין ל' ע"א) וזולון בן דן תלמיד שמואל. הנה לא מלינו בשום מקום שיהיה איש בזמן התנאים והאמורים ששמו וזולון או דן רק במקום זה ובכ"ז מוכח מכאן דמ"מ היו נקראים גם בזמנם שם זה. ולא ולמד גם על שאר שמות שלא נזכרו במשנה ותלמוד אינו כוונה על ע"פ מקרה:

(מהר"ץ חיות)

שדי חמד מערכת כ"ף

כלל (פג) בר הקורא לאברהם אברם עובר בלאו ועשה כחצ הרב רוב דגן צד' ס"ב ע"א בשם הרבנים מוהרש"ל ודמש"א הביא דבריהם בס' שמות שמסתמא כותבים בנט אברהם בזה"ש על שם אברהם חזינו ע"ה נקראים הבנים וכל הקורא וכו' חס לא שיש קבלה לאותה משפחה שנקראו בשם אברם וחוקמים כן בשטרות וכן כחצ הרב בית שמואל צריש שמות אנשים עכ"ל ועיין להרב טיב גטין צריש שמות אנשים בשם אברהם ובשם אליה שליין שם והטעם דכשיש קבלה כותבין אברם הוא י"אוס דהוא שם אמורא כמו שכתבו הפוסקים אבל מסתמא נקראו על שם אברהם חזינו לכן כותבים בזה"ה מחבר מזה דמה שאמרו כל הקורא לאברהם אברם וכו' לאו דוקא לאברהם חזינו עלמו אלא כל הנקרא בשמו הרי הוא בכלל כל הקורא וכו' והרב דברי מנחם צד' פ"א אות ע"ו כתב בשם הרב אורות חליים דרבים אין נזכרים בזה וכו' ולמיחש צדי וכו' וכתב על דבריו ואחמא דפשוט דמה שאמרו כל הקורא אינו לאיניש דעלמא דיקרא בשם אברהם וכו' עי"ש ולפי הכו"ל נראה דלדקו דברי הרב אורות חליים וק"ל ועיין בענין זה בהנהגות הרב מוהר"ן הירש חיות לגטין ד' נו"ן ע"א:

שם הגדולים לחיד"א מערכה א' אות לג

זרא"ה זה הדש שלא מלינו בתנאים שבמשנה והצרייתא תנא שבמו אברהם וגם באמוראים לא מלינו כעת בכפר יוחסין. כי חס באמוראים מיייתי תני אברם. גם שם ילחק בתנאים שבמשנה לא יש מי שבמו ילחק אך בצרייתא ובזכר בקדוש יש ובאמוראים הרבה יש שבמם ילחק ובשם יעקב יש זכר במשנה ובצרייתא והרבה בש"ס. ומהגלוניס וחילך

